

[Gert Petersen]

pielle ændringer i det nordiske ikke-overnationale samarbejdes grundlag eller i Rådets funktion som rådgivende organ. Dog foreslår vi en samtidig udvidelse af Rådets hørings- og initiativret. Selvfølgelig kan indførelse af direkte valg til Nordisk Råd kun ske ved en traktatændring, som de nordiske stater må være enige om. Men dette skulle ikke afholde regeringen fra at stille forslaget til de øvrige nordiske stater. Netop på den givne baggrund vil der uden tvivl være forståelse for et sådant initiativ fra dansk side, et initiativ, der tilsigter en bevarelse og styrkelse af det nordiske samarbejde – også under de nuværende forhold.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af:

Forslag til lov om rimeliggørelse af ATP [af Svend Andersen (Rosk. a.) (FP) m. fl.]
(Lovforslag nr. L 105. Fremsat 23/11 77).

Sammen med denne sag foretoges den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Ægtefællepension, fondsanbringelse m. v.)
(Lovforslag nr. L 175. Fremsat 20/1 78).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Auken):

Fremskridtspartiets forslag hedder »Forslag til lov om rimeliggørelse af ATP«. Hvis jeg skulle have givet forslagsstillerne en idé til, hvordan man kunne have givet forslaget en mere rammende titel, så skulle det være »Forslag til lov om rimeliggørelse af fremskridtspartiets tankegang vedrørende Arbejdsmarkedets Tillægspension«. Selv om dette forslag ikke kan bruges, selv om det er et dårligt gennemtænkt forslag, selv om det er et fordyrende forslag, administrativt uoverskueligt forslag og samfundsøkonomisk uforvarsligt forslag, så betegner det selvfølgelig et kolossalt fremskridt i forhold til det forslag vedrørende Arbejdsmarkedets Til-

lægspension, som partiet fremsatte i 1974. Her foreslog man, at de penge, som er opsparret i Arbejdsmarkedets Tillægspension, og som jo er lønmodtagernes ejendom, simpelt hen skulle inddrages til fordel for statskassen, det, der også af nogle er blevet fremstillet som et forslag om Danmarkshistoriens største tyveri.

På denne baggrund må man i høj grad hilse fremskridtspartiets forslag velkomment, men derudover – bortset fra de dele af det, der falder sammen med regeringens forslag, som også er til behandling i dag, og som jeg derfor ingen indvendinger har over for – kan jeg ikke finde noget positivt at sige om fremskridtspartiets forslag.

For så vidt angår tanken om at lade ventetillægsordningen bortfalde, så er regeringen ikke enig i, at det ville være en fornuftig ordning. Tværtimod mener vi, at der i en rent forsikringsmæssig ordning, som ATP jo er, bør være en frivillig mulighed for særlige ventetillæg, hvis mennesker selv ønsker det.

For så vidt angår fremskridtspartiets forslag om – som det hedder på godt fremskridtspartidansk – at man nu ex officio, uden begæring, skal påbegynde udbetaling til medlemmer allerede ved det fyldte 67. år, så er regeringen heller ikke enig i det hensigtsmæssige og det rimelige i dette forslag. Vi tror, det ville føre til en meget omfattende, en meget fordyrende administration, og vi kan altså ikke tilslutte os dette forslag.

Derimod vil vi selvfølgelig gerne være med til at overveje, hvordan man yderligere kan forbedre den information, der gives til mennesker, når de fylder 67 år. Det mest rimelige er vel ikke, som fremskridtspartiet foreslår – velsagtens for at forøge de offentlige administrationsudgifter – at ATP skal give en sådan særskilt orientering. Det rimelige måtte vel være, at kommunerne, der i forvejen informerer vedrørende folkepensionen, også informerer bedre om ATP. Jeg siger dette, vel vidende at der allerede i dag foregår en omfattende orientering vedrørende ATP.

For så vidt angår fremskridtspartiets forslag om at udvide ATPs enkepensionsregler til også at omfatte enkemænd, så tager regeringens eget forslag højde for den samme problemstilling. Vi opfylder det ønske, der også har været fremsat her i folketinget, om

[Arbejdsministeren]

at få en egentlig ægtefællepension i stedet for en særlig enkepensionsordning.

For så vidt angår den tredje hovedbestanddel i fremskridtspartiets forslag, nemlig forslaget om, at al fremtidig indbetaling af ATP-bidrag til ATP ophører og i stedet udbetales som løn til lønmodtagerne, vil jeg, i lighed med, hvad jeg sagde indledningsvis, gerne gentage min kompliment, at det trods alt er et mindre hårrejsende forslag end det oprindelige fremskridtspartiforslag, men alligevel efter vores opfattelse et uhensigtsmæssigt forslag af følgende grunde:

For det første betyder dette jo en gradvis afvikling af ATP-ordningen, som er aftalt mellem arbejdsmarkedets parter, som er et led i det eksisterende overenskomstsysteem, og som for os at se er en fornuftig ordning. Det sker meget langsomt og gradvis, men der er jo tale om, at man herved – og det siger man jo ganske klart – vil kvæle ATP. Det er vi uenige i.

Den anden hovedindvendning, vi har over for forslaget, er, at man ved at gøre dette i den nuværende samfundsøkonomiske situation uden nogen realøkonomisk dækning vil pumpe nogle hundrede millioner kroner direkte ud i omsætningen med de alvorlige virkninger for vores betalingsbalance, noget sådant ville have. Det er bestemt ikke forslag af denne art om en sådan ukontrolleret udvidelse af det private forbrug og forringelse af vores betalingsbalance, den nuværende økonomiske situation tilsiger.

Jeg kan derfor – undtagen vedrørende det sted, hvor fremskridtspartiet er kommet med det samme forslag som regeringen – ikke sige noget pænt om fremskridtspartiets forslag, og jeg må henstille til folketinget, at vi ikke gennemfører dette forslag.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg skal om lovforslag nr. L 105, fremsat af fremskridtspartiet, sige, at forslaget efter min opfattelse er ganske unødvendigt, idet de rejste spørgsmål i dag finder deres løsning med det nuværende administrationsapparat.

Der er ikke som påstået af fremskridtspartiet megen unødigt administration og papirarbejde, idet såvel pensionistkontorer, arbejdsløshedskasser, ja, selv personalekontorer som service ordner næsten alle papirer ved ansøgning om ATP.

Om ventetidsordningen kan siges, at det er så små penge, ATP-ordningen i dag giver, at meget få, om overhovedet nogen, med muligheder for ventetillæg spiller hasard, som fremskridtspartiet anfører i bemærkningerne til lovforslaget. Ligestillingsspørgsmålet løses ved at give tilslutning til det lovforslag, som arbejdsministeren har fremlagt til behandling her i dag, og som også behandles under dette punkt, nemlig lovforslag nr. L 175. Til fremskridtspartiets forslags bemærkninger om administration skal jeg i øvrigt fremføre følgende: ATP-administrationen har vist sig at være et godt apparat, der hurtigt og effektivt kan anvendes til at løse endog store administrative opgaver; her tænker jeg f. eks. på Lønmodtagernes Garantifond. Fremskridtspartiet anfører også i sine bemærkninger til lovforslaget, at ATP fører til socialisme, hvilket virker både overspændt og urealistisk. Ordningen er jo en aftale, hvorefter såvel arbejdsgivere som arbejdere er med til at bestemme. Fremskridtspartiet vil jo reelt afskaffe ATP, men denne ordning er sikkert kommet for at blive, medmindre en ny folkepensionsordning vil vise sig at give bedre muligheder for et mere retfærdigt pensionssystem end kendt i dag. Jeg skal derfor på socialdemokratiets vegne afvise fremskridtspartiets forslag.

Lovforslag nr. L 175 indeholder tre punkter. For det første en udvidelse af enkepensionsreglerne til også at omfatte mænd. For det andet øgede muligheder for anbringelse af ATP-midler i aktier, og for det tredje en justering af det fastsatte timetal for den beskæftigelse, der er bestemmende for, om betalingen skal være $\frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{3}$ ATP-bidrag for månedslønnede.

Hertil skal jeg bemærke, at udvidelsen af enkepensionen til også at omfatte enkemandspension opfylder det tilsagn om ligestilling mellem kvinder og mænd, som blev givet den 2. juni 1977 af den daværende arbejdsminister under en debat her i tinget om ændring af ATP-loven. Socialdemokratiet hilser med tilfredshed, at denne ligestilling nu forhåbentlig gennemføres med et stort flertal i folketinget. Udvidelsen medfører ingen ændring i reglerne for enkepensionsordningen, idet den som hidtil vil blive på 50 pct. af optjent ATP-beløb. Personlig skal jeg føje til, at man kan diskutere værdien af at knytte en enkepension og en enkemandspen-

[Hans Jørgen Jensen]

sion til ATP overhovedet, idet ATP-lovens reelle formål var at udbygge egenpensionen – jeg vil gerne understrege: egenpensionen – og en sådan egenpension bliver relativt mindre, desto flere ydelser ordningen indeholder.

Til spørgsmålet om forhøjelse af den specielle grænse fra 15 pct. til 20 pct. for anbringelse af ATP-midler i et enkelt selskabs aktier skal jeg sige, at udviklingen har medført, at det nu er nødvendigt med denne forhøjelse, som vi derfor kan anbefale.

Vi kan ligeledes anbefale de tekniske justeringer af det fastsatte timetal for den beskæftigelse, der er bestemmende for betaling af $\frac{1}{3}$ eller $\frac{2}{3}$ ATP-bidrag for månedslønnede.

Lawaetz (FP):

Jeg havde nok ikke helt forventet, at arbejdsministeren skulle være enig med fremskridtspartiet. Det ville i hvert fald set med vore øjne betyde, at det var gået noget tilbage for os.

Vi behandler jo disse to lovforslag sammen, og det blev sagt af den socialdemokratiske ordfører, at det var overflødigt, at vort lovforslag var kommet frem. Der er det interessant at bemærke, at vi har fremsat vort forslag allerede den 23. november 1977, hvorefter arbejdsministeren fremsætter sit to måneder senere, nemlig den 20. januar. Når det er interessant, er det også, fordi det er rigtigt, at vi diskuterede det i juni måned, men grundideen er retfærdigvis kommet fra os.

På daværende tidspunkt ville man ikke tale om ens ægtefællepension, idet man henviste til hensyntagen til økonomi og ATP-fondens bestyrelse osv. I alle tilfælde finder vi ligesom regeringen, at det er en idé, der yder retfærdighed, og da det som sagt er vort eget oprindelige forslag, kan vi hurtigt blive enige om det.

Det er i øvrigt ikke svært for os, da vor politik hele tiden har været ligestilling på alle felter. Vil man sige, at jeg ikke var helt enig med de øvrige ordførere, da vi generelt behandlede forslagene om ligestilling mellem kønnene i sidste uge, var det, fordi de behandlede EF-påvirkede lovforslag var overdrevne og overflødige.

Debatten om de to lovforslag i dag må gå på, hvilket der er det bedste, og dér er vi måske ikke helt enige. Jeg er af den opfattelse, at vort lovforslag er langt det bedste. Vi fore-

slår bl. a., at man i § 9 streger ordene »efter begæring«. Det blev omtalt af arbejdsministeren og ordføreren for socialdemokratiet. Vi mener ikke, at der er nogen mening i, at eventuelle enker og enkemænd skal snydes, fordi de ikke kan følge med i lovjunglen og ikke får indgivet deres begæring rettidigt. Vi mener i øvrigt, at det er et problem, som et EDB-system meget let vil kunne klare.

Når vi foreslår § 10 strøget, er det ganske rigtigt også med henvisning til administrative udgifter; det drejer sig jo i virkeligheden kun om nogle elendige håndører.

Bødebestemmelserne for eventuel forglemelse i §§ 33 og 34 er vi også imod. Jeg kan nævne, at apparatet fungerer godt, som der blev sagt. I mit eget firma var vi ude for engang at indbetale én dag for sent, og dette indbragte en bøde. Systemet fungerer fremragende. Om det så er menneskevenligt, er noget andet, men det er det nok ikke. Disse efter vor opfattelse forbedringer kan vi jo diskutere under udvalgsarbejdet.

Det var ligestillingen, men så hører enigheden med socialdemokratiet antagelig op, selv om vi i denne omgang som også sagt ikke går videre end til at foreslå, at indbetaling til ATP-fonden ophører. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at fremskridtspartiet er imod denne ordning. Regnskabsbesværet, der blev omtalt som værende ingenting, fordi det for den enkelte kun udgør små beløb, er slet ikke umagen værd. Nu blev det sagt, at det ikke kostede noget, men ifølge ATPs regnskab for 1976 har det trods alt kostet 39 mill. kr. at administrere en udbetaling på 152 mill. kr.

For at undgå misforståelser med hensyn til, hvis forslag der er bedst, vil jeg gerne tilføje, at såvel lønmodtagernes som arbejdsgivernes bidrag går direkte ned i lønmodtagernes lomme. Ingen skal snydes, som de jo vitterlig bliver, dersom de dør før pensionsalderen og ikke efterlader sig en enke eller en enkemand. Med hensyn til arbejdsministerens bekymring for nationaløkonomien er det nu ikke de dér 3 gange 6 øre, der ødelægger det hele.

Når jeg tillader mig at kalde det småbeløb, er det, fordi vi netop i øjeblikket er inde i en overbudskonkurrence fra alle partier, hvad angår pensioner. Vi er heldigvis på det felt fri for at deltage i denne vældige konkurrence om vælgernes gunst, da vi hele tiden har

[Lawaetz]

villet give ens pension til alle – nemt og enkelt – og af en hæderlig størrelsesorden. Når de andre partier tilnærmer sig vores pensionspolitik lige i øjeblikket, er det måske på grund af det forestående kommunalvalg. Så sent som i går hørte vi jo her fra talerstolen lidt om, hvor mange anstrengelser man gør sig for at få et godt kommunalvalg.

Det sidste punkt i regeringens lovforslag, der går ud på, at ATP-fonden må eje 20 pct. af et enkelt aktieselskabs samlede aktiekapital i stedet for de nu tilladte 15, må vi desværre på det skarpeste tage afstand fra. Det er et så udtalt skridt imod socialisering, at ethvert liberalt parti kan få kuldegysninger ved at tænke på konsekvenserne. Mange store aktieselskaber kan udmærket styres af 20 pct. aktier på én hånd, og så sniger vi os derhen, hvor mange socialister netop gerne vil lande.

Nu blev ATP-fondens bestyrelse omtalt. Det skal man nok undlade. Det er rigtigt, at der er 4 fra hver side, men efter de nye bestemmelser er den fjerde arbejdsgiverrepræsentant staten som den største arbejdsgiver. Hvis man lige tænker på, hvem der har fået topstillingen inden for det sidste år, så kan man sætte spørgsmålstegn ved, om han er på arbejdsgiversiden.

Endnu mere uhyggeligt er det, når staten af skatteborgernes penge betaler milliardbeløb ind i form af de overskydende dyrtidsportioner. Og allermost uhyggeligt er det, at man ikke har kunnet trække ud af regeringen, hvad disse penge skal bruges til, med et stadigt akkompagnement i baggrunden fra LO om ØD og andre gode ideer, der dog heldigvis indtil videre er kulet ned i et udvalg.

Hvor var det meget lettere, om alle spillede med åbne kort. Det gør vi. Vi tager ganske simpelt afstand fra enhver form for kæmpefonds, som menigmand ingen indflydelse har på. Den enormt stigende ATP-fond med de overskydende dyrtidsportioner er et af tidens vigtigste problemer, og her kan vi tale om nationaløkonomi! Hvad gør vi med de penge? Problemet må og skal løses inden de næste overenskomstforhandlinger. Et eventuelt krav om efterbetaling og en imødekommelse af et sådant krav, så de indefrosne beløb skal bruges til at forhøje lønnen, vil betyde et lønhop på én gang på ca. 10 pct. og på den måde ødelægge alt, hvad man har

forsøgt at opbygge fra alle sider omkring indkomspolitik, og dermed yderligere svække vor hårdt ramte konkurrenceevne med endnu flere arbejdsløse som resultat.

I denne forbindelse og med det som hovedmotiv kan vi anbefale vort lovforslag nr. L 105 om rimeliggørelse af ATP og pege på, at det på mange punkter er bedre end regeringens. Jeg vil håbe, at man kan få en åben og ærlig debat om det. Jeg synes, det er direkte uforsvarligt, at et problem, man i den grad ved hænger i luften over vores økonomi, ikke bliver taget op, og jeg venter fortsat på et udspil fra regeringen.

Johan Philipsen (V):

Lad mig først beskæftige mig et øjeblik med fremskridtspartiets forslag. Det lyder for så vidt tiltalende, at man ingen ansøgning skal sende – det er det, der skjuler sig under ordene »efter begæring« – men det betyder jo i realiteten bortfald af muligheden for at udskyde betalingen af de penge, man kan få. Det er vi i venstre imod, for der er mange personer, der af skattemæssige og andre grunde kunne være interesseret i at få de 5 pct. højere pension pr. halvår, end der opnås imellem 67 og 70, og jeg kan slet ikke følge hr. Lawaetz i betegnelsen »elendige håndører«.

Jeg har en skrivelse liggende på mit skrivebord, der siger, at jeg kan få 1.800 kr., og dem agter jeg ikke i det kommende år at lade staten beskatte med godt og vel 60 pct.; det skal vente til en dag, hvor tallet er noget lavere. Derfor er fremskridtspartiet efter min mening på vildspor.

Fremskridtspartiets forslag om ægtefællepension følger regeringens forslag, så det er der ikke grund til at knytte yderligere bemærkninger til.

Venstre er imod at standse indbetalingen til ATP, og vi kan slet ikke godtage den betragtning, man anfører i bemærkningerne, at disse penge ikke er den enkelte arbejdstagers ejendom. Jeg udtaler mig nødig stærkt fra folketingets talerstol, men jeg kunne da godt en gang gøre en undtagelse. Når hr. Lawaetz spørger, hvad vi gør med disse penge, så skal jeg bare sige for min del, at jeg agter at gå til højesteret vedrørende disse penge. Det, hr. Lawaetz gør, er, at han rækker hånd til Thomas Nielsens tanker om at putte pengene i

[Johan Philipsen]

en fond, der kan anvendes til andre formål. Det er en af folketingets vedtagne lov – mod min stemme, men gyldigt vedtaget – og det er mine penge, og det har man at rette sig efter også i de kommende år.

Så vender jeg mig til regeringens forslag. Det opfylder jo udvalgets ønske, sådan som det kom til udtryk i tillægsbetænkningen af den 25. maj 1977, og opfylder det ønske, som fru Mette Madsen på et senere tidspunkt har udtrykt. Vi er enige i den ligestilling, der sker, og også måden, det sker på.

Vi er enige i de små timekorrektioner, der sker, men vi er ikke enige i den forøgede adgang til at købe aktier i et enkelt selskab. Det fornemste og sværeste problem i dette land er at skaffe købere til den flom af obligationer, som realkreditinstitutioner og finansministre udsteder. Jeg mener, at disse penge gør mest gavn i dette land ved at blive anvendt til at holde en nogenlunde hæderlig kurs på obligationer. Jeg mener slet ikke, at det er fornødent, at ATP skal have adgang til at købe yderligere aktier.

Så skal jeg bekræfte den udtalelse, som den socialdemokratiske ordfører kom med, nemlig at ATPs opbygning har vist sig at være et godt apparat til også at løse andre opgaver.

Hr. Lawaetz siger, at hvis nogle dør for tidligt, så snydes de. Ja, det gør man. Når man tegner forsikringer og man dør for tidligt, så får man knap så meget, men det er jo forsikringernes egentlige hovedformål. Der kan man ikke komme og sige, at nogle bliver snydt. ATP er en forsikring lige så vel som alle andre, og den bør opfattes som sådan og styres som sådan.

Palle Simonsen (KF):

Jeg vil også starte med fremskridtspartiets forslag og kan helt tilslutte mig de betragtninger, hr. Johan Philipsen har gjort gældende her.

Vi er modstandere af det forslag, der er fremsat af fremskridtspartiet. Det eneste pæne, man kunne sige om det, som også arbejdsministeren var inde på, er, at det i hvert fald er modereret i forhold til tidligere forslag, vi har oplevet, men det har faktisk ikke gjort indholdet synderlig bedre.

Vi synes, at forslaget i sig selv er ret uinteressant. Det vil i virkeligheden kvæle

ATP-tanken, og den har vi faktisk efter min opfattelse ikke nogen ret til at kvæle her fra folketingets side. Det, det drejer sig om, var måske i højere grad at finde ud af, hvordan man skulle udvikle selve spørgsmålet om pension via ATP.

Det andet spørgsmål i den forbindelse er spørgsmålet om den udpumpning, der ville finde sted. Men vi har jo tidligere set, at det aldrig bekymrer fremskridtspartiet, når det fremsætter forslag, hvordan de i øvrigt influerer på samfundøkonomien.

Lad mig så først om regeringens forslag sige det pæne, at forslaget om at sidestille enkemænd med enker er vi naturligvis hundrede procent enige i og kan tilslutte os. Det har vi tidligere været med til at rejse som en sag. Vi finder, det er en vældig god ting, som nu bliver bragt på plads. De tekniske ændringer kan vi også tilslutte os.

Men så kommer vi til den mere alvorlige side af sagen, nemlig ministerens forslag om, at grænsen for ATPs aktieandel i et enkelt aktieselskabs aktiekapital udvides fra 15 til 20 pct. Jeg vil godt sige meget klart, at det kan vi under ingen omstændigheder tilslutte os. Denne sag har jo en forhistorie, som det måske nok er nødvendigt at trække hovedlinjerne op i.

Da folketinget vedtog lov om forlængelse af visse kollektive overenskomster i april 1977, blev det tilkendegivet, at der var indstillet en række forslag til ændringer af ATP-loven fra ATPs bestyrelse, og en række af dem blev gennemført i folketinget. Ét forslag blev holdt tilbage, nemlig lige bestemt dette forslag her. Jeg vil godt gøre gældende, at det bl. a. blev holdt tilbage dengang, fordi vi fra det konservative folkepartis side var meget skarp modstander af det. Vi sagde, at betingelsen for, at vi kan deltage i hele det øvrige lovgivningsområde vedrørende forlængelse af de kollektive overenskomster, er, at der ikke bliver tale om denne udvidelse af aktieandelen i de enkelte virksomheder.

Jeg har hæftet mig ved, at der er nogle venstrepolitikere, der gennem nogle måneder har skrevet noget om, at gennem det konservative folkepartis deltagelse i augustforlig I har vi været med til at give mulighed for denne bestemmelse. Det vil jeg gerne afvise fra folketingets talerstol. Vi er netop ved hver eneste lejlighed, hvor denne sag har været fremme, gået stærkt imod den. Nu er den

[Palle Simonsen]

her som regeringens eget forslag, og det er regeringens eget ansvar. Det ligger helt klart, at fra det konservative folkepartis side vil vi være 100 pct. imod en gennemførelse af en sådan bestemmelse, fordi vi i virkeligheden her ser kimen til en form for økonomisk demokrati. Kan man ikke gennemføre det på den ene måde, så kan man gennemføre det på den anden måde. I det øjeblik der åbnes op her, så vil der være nye muligheder, der kan åbnes yderligere op, og det er vi under ingen omstændigheder med på. Så med hensyn til dette punkt kan vi klart sige til regeringen, at vi er imod.

Melchior (CD):

Jeg synes, det var lidt krukket af hr. Lawaetz at sige, at han sådan set var glad for, at han ikke var særlig enig med arbejdsministeren, for det drejer sig jo her om et stykke sagligt lovgivningsarbejde. Jeg vil ganske ukrukket sige, at der er ting i begge de forslag, vi behandler under dette dagsordenspunkt, som vi har sympati for, og det gør ingen forskel for vor bedømmelse af det saglige i det, hvor det kommer fra. Jeg synes, hr. Lawaetz skulle tilstræbe at samarbejde også med arbejdsministeren – jeg vil ikke engang sige selv med arbejdsministeren – dér, hvor han og regeringen og socialdemokratiet lægger en sådan saglighed for dagen.

Jeg skal med det samme afsløre, at sympatien fra CD i forbindelse med disse forslag overvejende vedrører regeringsforslaget. Selvfølgelig lyder det besnærende, at man skal lade ordene »efter begæring« udgå, for at ingen ligesom skal miste noget. Hr. Johan Philipsen har allerede gjort opmærksom på, hvad det vil føre til at gå i den anden grøft, nemlig automatisk at udbetale. Hvorfor ikke henholde sig til et forslag fra fremskridtspartiet, som vi havde til behandling i forrige uge, nemlig forslaget om, at man skal give meddelelse til folk om deres rettigheder i henhold til loven om folkepension? Dette forslag fik jo – ret enestående – en velvillig behandling af næsten alle ordførere. Hvorfor ikke benytte denne af fremskridtspartiet selv så succesrigt fremsatte tanke, nemlig at man skal have besked, når pensionsalderen indtræder, om de rettigheder man har, og så stadig overlade det til den enkelte at vælge mellem mulighederne for hensættelse eller omgå-

ende udbetaling? Det ville løse problemet på en fair måde, således at ingen gik glip af muligheden for at nyde de rettigheder, der var opnået, men på den anden side heller ingen blev tvunget ind i en situation, som vedkommende ikke ønskede.

Jeg vil, som de to sidste ordførere har gjort det, anknytte nogle bemærkninger til den i regeringens forslag indeholdte bestemmelse om, at ATP skal kunne placere kapital i aktier, ikke blot op til 15 pct., men op til 20 pct. Ligesom de to sidste ordførere må CD meget alvorligt tage afstand fra denne tanke. Jeg har bl. a. hæftet mig ved bemærkningernes argument, at det i flere tilfælde er meget nær ved at være 15 pct. af aktiekapitalen, som ATP nu har fået placeret sine midler i. Det lyder faktisk, som om man, når det engang om nogle år bliver meget nær ved 20 pct., åbenbart vil fortsætte til 25 pct. og så videre op. Der nikkes smilende visse steder i salen. Det kunne tyde på, at jeg har gættet rigtigt, at det netop er den snigende hensigt. Alene denne begrundelse, som ligesom er kommet ud mellem sidebenene her, viser jo, at en sådan fremgangsmåde skal og må vi tage afstand fra. Det kan ikke være meningen. Allerede 15 pct. forekommer mit parti at være rigeligt. Vi støtter i høj grad, at midlerne fortrinsvis skal anlægges i obligationer.

Jeg vil godt stille det spørgsmål til arbejdsministeren, hvis forslag jeg altså hermed også mener at have tilsagt en særdeles velvillig behandling i udvalget, om han på nuværende tidspunkt har nogen oversigt over de økonomiske følgevirkninger af gennemførelsen af forslaget, sådan som det ligger nu. Hvis dette ikke er tilfældet, så kan vi selvfølgelig få det opklaret under udvalgsarbejdet. Under alle omstændigheder vil det være interessant at vide, om der foreligger et skøn herover.

Ole Henriksen (SF):

Nu oplever vi jo igen, at det ofte fremmanede ATP-spøgelse ved højlys dag går igen nem folketingsalen. Frygten er udtalt, navnlig fra de borgerlige partier. Med de forslag, der er stillet her, har man markeret sine synspunkter med hensyn til, hvem der ønsker, at ATP fortsætter i sin nuværende form, og hvem der ønsker den afskaffet. Fremskridtspartiet ønsker altså at få afskaffet ATP, hvilket vi selvfølgelig må vende os imod.

[Ole Henriksen]

Der er én ting i fremskridtspartiets forslag, som vi nok synes vil være værd at kigge på, ja, der er to ting. Det første er spørgsmålet, om begæringen om at få udbetalt ATP-midlerne skal bortfalde. Vi er i princippet enig i, at den skal bortfalde. Vi er det bl. a. ud fra, at mange ældre mennesker ikke altid er i stand til at klare de problemer, der opstår, når de kommer op i 67 års alderen, når de ikke får den tilstrækkelige information. Jeg har godt bemærket, at arbejdsministeren siger, der er et omfattende informationsarbejde i gang. Jeg synes, det ville være rimeligt, at man i hvert fald sammen med en orientering om sine almindelige folkepensionsrettigheder også fik en besked om, at nu har man ret til at hæve ATP, altså at man fik de vilkår ind ad døren, så man kunne være klar over det. Kan det ordnes på den måde, så er vi såmænd indstillet på at lade bestemmelsen om begæringen stå. Men der må altså en meget klar information til omkring dette spørgsmål.

Fremskridtspartiets forslag handler jo også om ægtefællepensionen, ligesom regeringens forslag gør, og her er vi enig i, at der skal være en ligestilling, så det skal jeg ikke beskæftige mig mere med.

Det næste, fremskridtspartiet foreslår, er jo, at selve indbetalingerne ophører fra næste år. Her er vi som sagt uenige. Fremskridtspartiets ordfører benævner det som nogle usle håndører, der ligger dér, de er ikke rigtig værd at beskæftige sig med. Men et sted længere nede i bemærkningerne skriver man jo, at disse midler i fremtiden skal udbetales via lønposen. Disse usle håndører til lønmodtagerne synes vi nok, vi kan undvære ude på arbejdsmarkedet, for de penge er hurtigt spist op, når de skal udbetales og beskattes på almindelige vilkår.

Men jeg forstår også på fremskridtspartiets forslag, at man er enig i, at dette er lønmodtagernes penge, for ellers ville man selvfølgelig ikke sige, at de skulle udbetales som løn. Man er altså enig i, at det er lønmodtagernes penge, der ligger i ATP-fonden. Derfor ville det være mere rimeligt, at man så på hele ledelsen af ATP-fonden, herunder sammensætningen af bestyrelsen, og gik med på forslag, som vi tidligere har stillet om, at denne bestyrelse ændres, således at det er lønmodtagerne, der sidder og forvalter pengene. Det er det, der er det interessante her, at det er

lønmodtagernes penge, og det er også dem, der burde forvalte dem i fremtiden.

Man stiller ATP-fonden op som et stort skræmmebillede, idet man siger: denne kæmpefond, hvad kan det ikke føre med sig af socialisering og andre ting? Skal man stille skræmmebillede op, så synes jeg, man burde henvise til de andre store fonde, der eksisterer i dag, som er endnu større end ATP-fonden, f. eks. Handelsbanken, Privatbanken og Landmandsbanken, som jo er helt ukontrollable i deres investeringspolitik, og som jo overhovedet ikke er underlagt den kontrol fra samfundets side, som er ønskværdig. Her kan man sige, at ATP-fonden i langt større grad som lønmodtagernes fond kunne have en meget mere samfundsbevidst holdning i sin investeringspolitik. Derfor er vi selvfølgelig enige i regeringens forslag om, at man sætter grænsen for investeringer i den enkelte virksomhed op til 20 pct.

Vi har nok en række ændringsforslag til udvalgsarbejdet omkring dette forslag, og vi vil da også gerne lige rejse problemet her omkring ATP for de arbejdsløse. Der må jo være et problem, hvis man kommer til at gå arbejdsløs meget længe og skal være til rådighed for arbejdsmarkedet. Disse arbejdsløse burde også kunne få indbetalt på deres konto, således at de ikke, når de har gået arbejdsløse i mange år, også straffes i det øjeblik, ATP skal udbetales, idet de får en reduceret ATP-udbetaling. Dét synes jeg nok er ting, som også regeringen bør beskæftige sig med.

Vi ser altså positivt på regeringens forslag, vil godt bemærke lidt omkring fremskridtspartiets begæringskrav, vil arbejde velvilligt i udvalget og vil så stille de nødvendige ændringsforslag ud fra de her anførte bemærkninger.

Jørgen Jensen (DKP):

Jeg vil da også godt sige, at der er noget positivt i, at både fremskridtspartiet i deres forslag og også ministeren i sin omtale af fremskridtspartiets forslag erkender, at de penge, der opsøres, det er en del af lønnen.

Jeg er lidt ked af at måtte gøre en bemærkning til hr. Ole Henriksen i anledning af talen om håndører. Jeg er noget bange for, at det skal komme til at stå således, at de håndører betyder ikke ret meget, fordi de

[Jørgen Jensen]

skal beskattes. Det er netop det, man har sagt i forbindelse med dyrtidsreguleringen, hvor man også opsparer nogle håndører, som arbejderne ikke får udbetalt. Det er da rigtigt, at vi af en dyrtidsportion betaler omtrent det halve i skat. Men jeg tror, det er farligt, hvis vi siger blot de bliver sat hen et eller andet sted, så gør det ikke så meget. Det afgørende er jo, hvad de penge skal bruges til, og i hvilken forbindelse der bliver pålagt arbejderne den tvangsopsparring.

Erkendelsen af, at det, der opspares i ATP, er en del af lønnen, burde også have omfattet den tvangsopsparring, som nu finder sted af dyrtidstillægget, og som også går ind i ATP. Det berører for så vidt begge forslagene. Derfor kan vi ikke umiddelbart støtte de to forslag, men vil også i udvalgsarbejdet og gennem ændringsforslag søge at få givet regeringsforslaget en sådan karakter, at det kan støttes.

Når jeg ikke siger mere om fremskridtspartiets forslag, så er det for det første, fordi det ikke tager højde for de penge, der er opsparret fra dyrtidsindgrebet, og dernæst på grund af hele tendensen i fremskridtspartiets forslag. Vi er ikke den store tilhænger af ATP, tværtimod erindrer vi fortsat, at det var resultatet af et tvangsindgreb, der fandt sted over for arbejdsmarkedet. Man siger ganske vist, at det er noget, som arbejdsmarkedets parter har aftalt, men det var i en tvangssituation, de aftalte det, fordi man én gang havde fastsat, at de skulle aftale noget sådant.

Der er 3 punkter i regeringens forslag. Det ene er udvidelsen af ægtefælleprincippet. Det kunne vi støtte; det er rigtigt, hvis man skal fastholde en ATP-ordning. Det andet er udvidelsen af timetallet. Det kan være en naturlig ting med den udvikling, som er på arbejdsmarkedet.

Endelig er der forslaget om at hæve de 15 pct. til 20 pct. Det kunne lyde meget besnærende, at hermed fik lønmodtagerne en mulighed for at få indflydelse, og vi skal ikke falde for de begrænsninger, som andre sætter for, at vi kan investere dér, hvor vi vil. For det første afhænger det noget af den kontrol, lønmodtagerne får med investeringerne, men lad det være. Det, som gør os mere betænkelige, er bemærkningerne til forslaget, hvor det til sidst er omtalt, at der nu skal indbetales flere penge, bl. a. i forbindelse med den foretagne opsparing af dyrtidsportionerne, og

det er en del af baggrunden for, at man mener, man godt kan gå højere op med investeringerne i aktier. Jeg vil være noget betænkelig, hvis det betyder en yderligere fastfrysning af de penge, som er tvangsopsparret ved indgreb i dyrtidsreguleringen. Vi er fortsat af den opfattelse, at pengene burde udbetales til lønmodtagerne hurtigst muligt, og vi er fortsat af den opfattelse, at den tvangsopsparring ikke alene betyder arbejdsløshed, men også umuliggør overenskomstforhandlingerne, når vi kommer frem til det inden så længe.

Vi er altså bange for den fastfrysning og vil afvente udvalgsarbejdet for at se, om det er muligt at opfylde ønsket om en ligestilling og en ændring af ATP-loven uden de uheldige følgevirkninger, som ligger i regeringens forslag.

Bolvig (RV):

Det radikale venstre kan give fuld tilslutning til forslagene fra regeringen og fremskridtspartiet om indførelse af ægtefællepension. Jeg er glad for, at den nye arbejdsminister opfylder forgængerens løfte fra juni måned om at gennemføre ligestillingen mellem mænd og kvinder. Det forhindrer os jo ikke i ved en senere lejlighed at drøfte det rimelige i at anvende alle midler til større egenpension på bekostning af en pension til de efterladte.

Vi har sympati for fremskridtspartiets ønsker om at sikre alle, der har nået pensionsalderen, en pension, uden at de skal anmode derom. Det må på den ene eller anden måde kunne lade sig gøre uden alt for stort administrationsbesvær.

Ministeren og ATPs bestyrelse ønsker jo i stor samdrægtighed at ændre den tilladte maksimumsandel af aktiebesiddelse i et enkelt selskab fra 15 til 20 pct. Nu ser jeg nok, at ministeren har blyanten fremme og tæller mandater, og derfor vil jeg da gerne fjerne sveden fra ministerens pande ved at sige, at vi kan medvirke hertil. Men jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at en fortsat salamtaktik ikke vil kunne accepteres. Vi har, så vidt jeg kan se, nået grænsen for, hvor stor en aktieandel det vil være tilrådeligt at lade ATP-fonden råde over.

Som sagt kan det radikale venstre medvirke, og som altid, når arbejdsministeren kom-

[Bolvig]

mer med et forslag, vil vi love en positiv udvalgsbehandling.

Honoré (KrF):

Det vigtigste i fremskridtspartiets lovfor-
slag er forslaget om, at virksomhederne skal
ophøre med at indbetale til ATP. Det er et
modereret forslag i forhold til tidligere for-
slag. Kristeligt folkeparti er ligesom frem-
skridtspartiet særdeles opmærksom på admi-
nistrationsbesværet i forbindelse med ATP,
og vi har tidligere foreslået, at det offentlige
yder kompensation herfor, men vi er betæn-
kelige ved at ophæve ATP-indbetalingerne,
fordi vi frygter, at de færreste frivilligt vil
tegne selv pensioner. De vil forbruge de ud-
betalte ekstra beløb og så til sin tid kræve
højere pension af staten. Endvidere vil denne
udpumpning øge betalingsbalanceunderskud-
det.

Vi finder det vigtigt, at pensionister får
meddelelse om deres ret til pension, indtil
der kan ske ophævelse af reglen om en for-
udgående begæring som betingelse for udbe-
taling.

Arbejdsministeren har i sit forslag overta-
get fremskridtspartiets tidligere fremsatte for-
slag om at ligestille enkemænd med enker
med hensyn til efterladtepension under ATP.
Kristeligt folkeparti finder denne ligestilling
rimelig og vil støtte den.

Med hensyn til at hæve loftet for anbrin-
gelse af ATP-midler i det enkelte selskab fra
15 til 20 pct. kan jeg meddele, at kristeligt
folkeparti ikke agter at medvirke hertil. Vi
frygter, at en sådan hævelse af loftet kan
medføre en øget socialisering af dansk er-
hvervsliv, og det ønsker vi ikke at medvirke
til.

Ib Christensen (DR):

Retsforbundet kan støtte den del af frem-
skridtspartiets forslag, der går ud på, at man
automatisk får meddelelse om, at man er
ATP-pensionsberettiget, altså at der gives en
informationspligt. Vi kan heller ikke se det
rimelige i, at man bevarer ventetillægsord-
ningen, navnlig ikke under indtryk af den
nuværende beskæftigelsessituation. Også den
del af fremskridtspartiets forslag, som rege-
ringen har overtaget, om ligestilling af enker
og enkemænd, går vi naturligvis ind for.

Endelig kan vi tilsige støtte til, at man
stopper hele ATP-ordningen, i den forstand
at man ophører med indbetalinger til ATP-
fonden. Vi betragter det som et fremskridt, at
fremskridtspartiet altså nu er gået bort fra en
total statslig konfiskation, men at man blot
vil stoppe fremtidige indbetalinger.

Sagen er jo den, at der her er tale om et
lovdiktat. Der er tale om, at man har under-
kastet lønmodtagere og arbejdsgivere en ord-
ning, som masser af dem, hundredtusinder af
dem, ikke ville have underkastet sig frivilligt.
Folketinget har ikke nogen forpligtelse til
som ekspeditionskontor at viderebringe hvad
som helst, som arbejdsmarkedets parter bli-
ver enige om, men ej heller nogen kompeten-
ce til at gribe ind i overenskomstforholdene.

Med hensyn til regeringens forslag har jeg
allerede kommenteret forslaget om ligestil-
ling mellem enker og enkemænd, som vi na-
turligvis støtter.

Vi kan derimod ikke gå ind for, at man
forøger grænsen for, hvor mange aktier
ATP-fonden kan besidde i den enkelte virk-
somhed, fordi vi anser det for centralistisk.

Vi kan derimod støtte de rent tekniske æn-
dringer med hensyn til justeringer af timetal
for beskæftigelse.

Flere har været inde på at tælle mandater,
og der foreligger jo den interessante situation
nu for væsentlige dele af regeringens forslag,
at man øjensynlig bliver afhængig af, hvad
venstresocialisterne og Danmarks kommuni-
stiske parti mener om denne sag.

Kurt Hansen (VS):

Må jeg først sige om fremskridtspartiets
forslag, at på enkelte områder ligger der no-
get rimeligt i forslaget. Vi mener, det kan
være rigtigt, at man giver information om de
muligheder, man har for at få udbetalt ATP,
mens man er 66 år. Det mener jeg må være
rigtigt, men det behøver ikke nødvendigvis
administreres lige nøjagtig på den måde, som
fremskridtspartiet foreslår her. Vi kan ikke
gå ind for afskaffelse af ventetillægsordnin-
gen.

Ligestillingsforslaget, som både er inde-
holdt i regeringens og i fremskridtspartiets
forslag, er der noget rigtigt og noget rimeligt
i. Vi kan godt støtte denne del af forslaget.
Samtidig skal jeg nævne, at det måske var en
idé at gennemføre en reel ligestilling, således

[Kurt Hansen]

at man havde mulighed for at få udbetalt disse henholdsvis enkepensioner og enke-mandspensioner fra det samme år. Argumentationen for regeringens forslag går ud på, at da mænd i alderen 62 til 67 år endnu typisk er i arbejde, må aldersgrænsen for retten til enkemandspension naturligt fastsættes til 67 år. Jeg vil godt bede om arbejdsministerens begrundelse for denne udtalelse i bemærkningerne. Jeg mener, det er en meget flot bemærkning at komme med, i særdeleshed når vi oplever, at de ældre stort set bliver pumpet ud fra arbejdsmarkedet, de bliver fyret fra arbejdspladserne osv., fordi de ikke er så produktive og så effektive, som det kræves fra arbejdsgivernes side. Jeg vil altså godt bede om en kommentar til denne udtalelse i bemærkningerne.

Fremskridtspartiet har helt klart med sit forslag og ikke mindst med de udtalelser, der kom fra ordføreren, hr. Lawaetz, givet udtryk for, at det var helt fint med de dyrtidsportioner, der blev nappet fra lønarbejderne. Der er ikke en stavelse i forslaget om, at de skal tilbagebetales. Tværtimod udtrykte hr. Lawaetz, at hvis dyrtidsportionerne kom til udbetaling i forbindelse med overenskomstfornyelsen i marts 1979, så ville der ske en lønudvikling, sådan lige med ét, på omkring 10 pct., og så ville den indkomspolitik, man havde arbejdet med, været slået i stykker. Det mener jeg er helt nye toner fra fremskridtspartiet, at man decideret argumenterer omkring den indkomspolitik, som socialdemokratiet har gennemført sammen med en række borgerlige partier – minus fremskridtspartiet – i de forgangne år. Det er helt nye toner. Vi kan naturligvis ikke være med til at støtte et forslag, der blankt accepterer dette dyrtidsrøveri.

Jeg vil sige om det mere tekniske § 1, punkt 1, i regeringens forslag, at vi kan støtte den forholdsvis lille ændring, der er tale om.

Som nævnt kan vi støtte ligestillingsbe-
stræbelserne, selv om vi nu ikke synes, at forslaget er helt acceptabelt. Jeg nævnte problemstillingen med alderen, og jeg mener også, der er en anden problemstilling, nemlig med hensyn til dem, der lever papirløst sammen. Når der skal tildeles børnetillæg og boligtilskud af den ene og den anden slags, så ser man på den samlede husstandsindkomst uden smålig skelen til, om der er tale om ægteskab eller ej, og det mener jeg naturlig-

vis også man burde gøre her, hvis der skal være tale om reel ligestilling på dette område.

Efter regeringens forslag vil man forsøge på at få anbragt flere af de lønarbejderbetalte midler, som er i ATP-fonden, i de større virksomheder, ude i aktieselskaberne m.v. VS kan ikke gå ind for den udvidelse, som ligger i regeringens forslag. Vi har klart sagt, at vi mener ikke, at disse penge, som lønarbejderne har betalt ind, skal bruges til at finansiere erhvervslivet; det er lønarbejdernes ejendom – hverken mere eller mindre.

Der var én ting af det, arbejdsministeren var inde på, jeg godt lige ville tage fat i, nemlig at det ville få katastrofale følger for betalingsbalancen, hvis fremskridtspartiets forslag blev gennemført. Jeg synes, det er meget karakteristisk, at arbejdsministerens problemer i forbindelse med gennemførelse af dele af fremskridtspartiets forslag lige netop ligger på betalingsbalanceområdet. Der er ikke noget med, at det bekymrer ministeren, hvis byggerenten skulle stige en 4-5 pct. Nej, ministeren har jo sammen med socialdemokratiet og en række andre borgerlige partier været med til at fordyre boligforholdene, ikke mindst for den, der lægger ryg til ATP-ordningen, så det er vel ikke dér, ministeren bekymrer sig.

Men ministeren har heller ikke gjort sig nogen større overvejelser om, hvad det egentlig kostede af arbejdspladser, da man lavede den pengeopsugning – eller købekraftbegrænsning, kan vi kalde det for – som skete i forbindelse med dyrtidsrøveriet. Det må jo have en modsat virkende effekt i forhold til det, arbejdsministeren argumenterede med, nemlig arbejdsløshed, hvis det andet skulle være styrkende for betalingsbalancen og dermed være med til at sætte lidt flere folk i arbejde.

Må jeg kort summere op og sige, at der er enkelte dele i de to forslag, som vi kan støtte, men jeg skal gøre det ganske klart, at vi ikke kan stemme for den udvidelse, der ligger i forbindelse med aktieplacering, altså forhøjelsen fra de 15 pct. til de 20 pct.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Ja, efter den sidste bemærkning kan vi sige til den radikale ordfører, at så faldt flertallet altså én gang til.

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

Jeg vil hovedsagelig nøjes med at svare på de indvendinger, der har været mod den væsentligste del af vort forslag, nemlig den del af vort forslag, der går ud på, at vi simpelt hen skal holde op med at indbetale flere penge til ATP-fonden.

Jeg må erkende, at der var ikke ret mange ordførere, som jeg skylder tak, for der var faktisk kun én ordfører, der gik ind for denne del af vort forslag, nemlig hr. Ib Christensen fra retsforbundet. Det siger jeg tak for. Men ellers må jeg sige, at alle andre ordførere var negative over for dette forslag.

Hvad var det så for nogle argumenter, de havde? Jeg synes ærlig talt, at mage til tyndbenet argumentation – hvis man overhovedet kan bruge ordet argumentation – skal man lede meget, meget længe efter.

Vi kan f. eks. se på, hvad arbejdsministeren sagde. Han kom først med nogle generelle bemærkninger om, at fremskridtspartiet i sin tid havde foreslået, at ATP-fonden skulle ind i statskassen. Det kaldte han Danmarkshistoriens største tyveri – og sådan noget andet demagogisk sludder. Hvis der endelig er nogen, der har begået enorme tyverier fra lønmodtagerne, så er det vel netop den socialdemokratiske regering, der stjæler omkring 53 pct. af, hvad lønmodtagerne overhovedet tjener. Hvis ikke det er Danmarkshistoriens største tyveri, så må jeg ærlig talt indrømme, at så forstår jeg ikke rigtig talproportionerne i arbejdsministerens indlæg.

Han havde to argumenter – det var alt, hvad han havde – to argumenter imod selve forslaget. Det ene argument var, at socialdemokratiet var modstander af en gradvis aftrapning af ATP-fonden. O.k., men det er jo ikke noget argument, det er jo ikke noget sagligt argument for, at det er en dårlig idé, det, vi foreslår, og at ATP-fonden er en god ting for lønmodtagerne.

Det andet argument, arbejdsministeren havde, var præget af samme mangel på løghed. Det gik simpelt hen ud på, at arbejdsministeren betragtede det som værende uansvarligt, at man sådan helt ukontrolleret ville pumpe flere hundrede millioner kroner ud i samfundet. Jeg mener, enhver kan se, hvor latterligt et sådant argument er fra en socialdemokratisk minister, en minister fra en regering, der lige har fremsat et finanslovsforslag, hvor alene underskuddet er 100 gange større, nemlig på 33 mia kr. Nu kommer

så en minister fra denne regering og siger, det er uansvarligt at pumpe et par hundrede millioner kroner ud i samfundet. Man må ærlig talt sige, at sans for talsammenhænge osv. ikke er det, der præger denne regering, og det er desværre også konsekvenserne af denne mangel på talsammenhænge, vi kan læse af vores arbejdsløshedstal og vores store udlandgæld og vores store underskud på betalingsbalancen. Alt i alt kan man altså sige, at arbejdsministeren overhovedet ikke havde noget lødigt argument imod denne del af vort forslag.

Vi har ellers i bemærkningerne forsøgt på at begrunde forslaget ganske voldsomt. Vi påviser i bemærkningerne, at lønmodtagerne ingen fordele har af ATP-fonden, tværtimod, de vil få den fordel, hvis man følger dette forslag, at de vil få nogle flere penge i lønningsposen. Arbejdsgiverne har heller ingen fordel af denne ATP-ordning, tværtimod, de mindre erhvervsdrivende og de større erhvervsdrivende, alle erhvervsdrivende, skal sidde og administrere denne ordning, der er vældig administrativt belastende og dermed forhøjende for vores konkurrenceniveau. Ordningen er arbejdsløhedsskabende, og hvis vi kunne komme af med den, ville dette betyde, at vi kunne få skabt adskillige titusinder af flere arbejdspladser, men det er tilsyneladende ikke et problem, der ligger den socialdemokratiske regering på sinde.

Man kan altså konkludere, at for lønmodtagerne er det en dårlig idé, for arbejdsgiverne er det en dårlig idé, og for samfundet er det en dårlig idé, fordi samfundet får nogle flere arbejdsløse, og vi får et mindre erhvervsliv og dermed altså også en dårligere betalingsbalance.

På trods af det synes socialdemokratiet bare, at det er en god idé alligevel. Hvorfor gør man det? Man gør det ud fra én eneste begrundelse, nemlig at det er et vældig udmærket redskab til at få øget socialiseringen her i landet, og det, socialdemokratiet forstår ved socialisering, er ganske enkelt, at Thomas Nielsen og socialdemokratiet i forening skal dirigere hele landet, også Danmarks erhvervsliv. Det er det, man vil bruge ATP-fonden til, og det er, jeg vil ikke kalde det en ærlig sag, men i hvert fald et standpunkt, selv om vi ikke kan kalde det et ærligt og fornuftigt standpunkt. Det er det eneste formål, denne ATP-fond tjener, for der er ingen

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

andre, der har glæde af den. Det er kun Thomas Nielsen og socialdemokratiet, der har glæde af den.

Den samme mangel på lødighed prægede selvfølgelig også indlæggene fra venstres ordfører, hr. Johan Philipsen, og fra det konservative folkepartis ordfører, hr. Palle Simonsen. Disse partier, eller i hvert fald venstre, har jo lige her for nylig lavet en meget flot brochure, hvor man siger, at venstre vil gøre noget for de mindre erhvervsdrivende, venstre vil lette de mindre erhvervsdrivende for alt det administrative besvær, de mindre erhvervsdrivende har, og venstre vil en hel masse. Nu må jeg indrømme, at der ikke stod noget som helst konkret i brochuren, man ville ikke noget konkret, man ville bare lempe administrationsbyrden, man ville ned sætte omkostningsniveauet, man ville begrænse det offentliges udgiftsbudget, og man ville en hel masse ting, men der blev ikke nævnt et eneste eksempel på, hvordan man ville gøre det. Men nu forstår jeg, man ikke vil være med til at lette de mindre erhvervsdrivendes administrationsbesvær for så vidt angår ATP-ordningen. Så har vi altså fået det klarlagt, men jeg går ud fra, at vi heller ikke i dag får oplyst, hvad det er for nogle konkrete dele af de erhvervsdrivendes administrative besværligheder, man vil lette dem for. For indtil nu er man jo ikke kommet med ét eneste forslag, der letter de erhvervsdrivende for noget som helst administrationsbesvær, ikke andet end tom snak, og det er det sædvanlige.

Ellers sagde hr. Johan Philipsen, at ATP jo er en forsikring som alle andre. Nej, det er det ikke. ATP er en tvangsforsikring, noget, som dette folketing har tvunget lønmodtagerne, tvunget arbejdsgiverne til at betale for. Det gør de trods alt normalt ikke for almindelige forsikringer; endnu kan de da selv få lov til at bestemme, om de vil tegne en, eller de ikke vil. Det er det, der er forskellen. Men dér er igen forskellen mellem venstre og os. Vi går ind for, at folk selv skal bestemme lidt mere, og det gør venstre altså ikke. Venstre mener altså ikke, at befolkningen er i stand til selv at finde ud af, om de synes, det er rimeligt at tegne en forsikring til deres alderdom. Venstre mener, at folk skal tvinges til sådan noget, endskønt vi jo har en folkepensionsordning. Dér har vi igen venstres holdning f. eks. over for de mindre erhvervsdrivende.

Venstre synes, det er helt rimeligt, at f. eks. de mindre erhvervsdrivende ikke skal have nogen glæde af ATP-ordningen. Venstre synes selvfølgelig, at vi ikke alle er lige her i samfundet, og derfor skal f. eks. de offentligt ansatte have en superhøj pension, helst på 4 eller 5 gange så meget, som andre mennesker får; lønmodtagerne skal have noget mindre, men de skal stadig have mere end de erhvervsdrivende, de erhvervsdrivende skal selvfølgelig have mindst. Dér har man igen venstres kærlighed til den mindre erhvervsdrivende, igen et udtryk for, at man ikke vil være med til at hjælpe disse mennesker, men bare betragter dem tilsyneladende som en andenrangs klasse. Jeg mener altså ikke, at der i det, hr. Johan Philipsen sagde, er noget som helst anvendeligt argument for en modstand mod det af os fremsatte lovfor-slag.

Så hører man hr. Palle Simonsen sige: ja, de dér fremskridtsfolk er ligeglade med, hvordan tingene influerer på den samlede økonomi. Hvad er det for noget? Det konservative folkeparti, som har været med til at hjælpe denne regering med at lave dette enorme underskud på statsbudgettet på 33 mia kr. næste år, begynder altså nu at betragte os andre som værende uansvarlige, når det drejer sig om beløb på omkring 1 pct. af det, som de konservative er med til at hjælpe socialdemokratiet med. Jeg synes ærlig talt, at man igen simpelt hen ikke kommer med nogen som helst lødig argumentation.

Hr. Ole Henriksen sagde, at vi åbenbart er enige i, at det er lønmodtagernes penge. Vi er enige i, at de penge, som i øjeblikket indbetales i ATP-fonden, rettelig hører hjemme i lønningsposen og ikke i Thomas Niensens fond. Så meget er vi enige om, ligesom vi er enige om, at det er noget, som lønmodtagerne skal have udbetalt.

Hr. Honoré havde ét argument imod dette forslag, nemlig at de færreste vil tegne en forsikring, og derfor så vil de til sin tid, når de bliver pensionister, forlange en lønforhøjelse. Det ville de selvstændige erhvervsdrivende, det ville købmanden og tobakshandleren, som bliver 67 år, sikkert også gerne gøre, men han får det altså alligevel ikke, selv om han ikke har fået nogen andel af ATP-ordningen. Jeg tror nu nok, at folkepensionsbeløbet bliver fastsat ud fra, hvad man mener der er råd til, og hvad man i øvrigt efter

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

en fornuftig prioritering mener det vil være rimeligt at tildele i folkepensioner. Jeg tror ikke, det har noget som helst med denne latterlige ATP-ordning at gøre, så det argument synes jeg ærlig talt heller ikke havde nogen som helst værdi.

Jeg vil som sagt sige tak til hr. Ib Christensen, det enlige lyspunkt blandt de ni mørke punkter.

Hr. Kurt Hansen fastslog tilsyneladende, at fremskridtspartiet nu pludselig var blevet helt tilfreds med, at dyrtidsportionerne blev nappet fra lønmodtagerne. Vi er, og vi var helt utilfredse med, at man nappede dem på den måde og så lod lønmodtagerne selv betale pengene og putte dem ind i ATP-fonden. Det er vi stadig væk utilfredse med, og det ønsker vi stadig væk at bidrage til hører op, og det vil vi igen stille forslag om. Vi vil også stille forslag om det som ændringsforslag til finansloven, hvor vi igen vil sige, vi synes, det er en dårlig måde at gøre det på. Men det ligger lige så klart, at vi gerne vil være med til at føre en indkomstpolitik, dvs. en politik, der holder lønningerne i ro. Men vi vil selvfølgelig ikke gøre det på den måde, socialdemokratiet gør, hvor man først prøver på at holde lønningerne i ro og bagefter stjæler endnu flere penge fra folk i form af afgiftsforhøjelser. Det vil vi ikke gøre, men vi vil godt være med til, at man holder lønningerne i ro og samtidig kompenserer lønmodtagerne ved at give dem en reallønsfremgang igennem skattelettelser. Det er den måde, vi ønsker at gøre det på, og ikke bare ved at udstyre hr. Thomas Nielsen med øgede magtbeføjelser.

Arbejdsministeren (Auken):

Jeg kom vist til at sige noget ufortjent venligt til hr. Svend Andersen (Rosk. a.). Jeg sagde, at forslaget betød en rimeliggørelse af fremskridtspartiets tankegang vedrørende ATP. Det forstår jeg nu heller ikke er tilfældet på dette punkt.

Jeg vil først gøre en bemærkning til hr. Lawaetz. Hr. Lawaetz spørger, hvad det er for nogle folk i ATPs bestyrelse, der er gået ind for dette forslag, som jo ikke er min idé, men som er arbejdsmarkedets parter idé. Er det ikke en eller anden kombination af en repræsentant for de offentlige arbejdsgivere og lønmodtagerrepræsentanterne i bestyrel-

sen? Jeg kan svare hr. Lawaetz, at det er det ikke. Der er tale om en enig indstilling fra ATPs bestyrelse, også en enig indstilling fra ATPs bestyrelse, før den ændring blev foretaget i sammensætningen af bestyrelsen, hvorefter en repræsentant fra det offentlige som arbejdsgiver er kommet ind i ATP.

Der er altså tale om en aftale mellem arbejdsmarkedets parter i ATPs bestyrelse. Det vil nok overraske hr. Thorsen, hr. Leif Hartwell, repræsentanten for sammenslutningen af landbrugets arbejdsgivere for ikke at tale om direktør Schade Poulsen fra Dansk Arbejdsgiverforening at høre alle de nedsættede betragtninger, som hr. Lawaetz og andre borgerlige ordførere her i dag har kunnet gøre om det forslag, man har stillet fra ATPs bestyrelses side.

Lad mig sige ganske konkret til hr. Lawaetz, at den tidligere formand for Dansk Arbejdsgiverforening, den nuværende formand for Dansk Arbejdsgiverforening og medlem af direktionen i Dansk Arbejdsgiverforening hr. Schade Poulsen har givet tilslutning til dette forslag. Jeg tror i øvrigt også, det ville overraske disse mennesker i ATPs bestyrelse, hvis de hørte, hvilke enorme socialistiske perspektiver dette forslags gennemførelse ville indebære for samfundsudviklingen i Danmark.

Jeg vil gerne takke hr. Johan Philipsen for det indlæg, der kom, men udtrykke nogen undren over, at hr. Johan Philipsen på det punkt, hvor vi i hvert fald indtil videre ikke er enige, nemlig spørgsmålet om en mere aktiv anbringelse af ATP-midlerne, sagde, at det dog var bedre, at man købte obligationer, fremfor at man købte aktier, her i landet.

Hvis jeg skal vurdere den økonomiske situation, vil jeg komme til det stik modsatte resultat af, hvad hr. Johan Philipsen og en række borgerlige ordførere er kommet til i dag. Det, vi har brug for i det danske samfund i dag, er risikovillig kapital ude i virksomhederne, ude i den produktion, som er truet, og som har brug for fornyelser og for investeringer. Hvis man tror, vi kan løse problemerne her i landet ved at udstede obligationer og opkøbe obligationer fra hinanden og ikke investere i produktiv erhvervsliv, tager man efter min mening fejl af de alvorlige realiteter i den økonomiske situation.

Det var da også baggrunden for, at centrum-demokraterne, venstre, det konser-

[Arbejdsministeren]

vative folkeparti sammen med regeringen og socialdemokratiet, også på basis af en indstilling fra en enig bestyrelse i ATP, i foråret foreslog og gennemførte en ændring, hvorefter nu op til 25 pct. af ATPs samlede midler kan anbringes aktivt i erhvervslivet. Det er en vedtagelse, som, hvis den skal have mening, selvfølgelig også må betyde, at der ikke er for snærende bånd for anbringelse af midler i de gode virksomheder, dér, hvor det virkelig er nødvendigt, at den risikovillige kapital sætter ind.

Jeg har altså meget svært ved at se, at det skulle være så gunstigt, at vores opsparing her i landet blev ledet over i finansiering af obligationer og i stadig mindre omfang bliver placeret risikovilligt direkte aktivt i det producerende erhvervsliv.

Må jeg i øvrigt om forhistorien for disse 15 pct. regler sige, at grunden til, at de i sin tid kom med, ikke var en imaginær frygt for en socialistisk udvikling her i landet, men alene et hensyn til soliditeten i den pensionsmæssige forpligtelse, der var ordningens hovedformål. Det var netop for at spærre for en for stor udfoldelse af risikovillighed, at begrænsningen i sin tid blev lagt fast. Vi mener imidlertid, at situationen nu er så alvorlig for dansk erhvervsliv, at det er nødvendigt, at vi fjerner nogle af disse snærende bånd.

Jeg kan til hr. Palle Simonsen sige, at hr. Palle Simonsens fremstilling af, hvad der skete i foråret, er korrekt. Det konservative folkeparti var, efter hvad jeg husker i hvert fald, det eneste parti af de partier, der forhandlede omkring ATP-ordningen i sin tid, der havde denne holdning. Jeg mener ikke, den er logisk. Jeg mener ikke, der er nogen indre sammenhæng i den, men jeg vil gerne medgive hr. Palle Simonsen, at den i hvert fald er korrekt refereret.

Så til hr. Arne Melchior, som selv har en fortid i erhvervslivet. Mener hr. Arne Melchior virkelig, at det er så skræmmende, at den opsparing, vi har direkte adgang til, og for hvilken begge arbejdsmarkedets parter sidder i bestyrelsen, bruges til at finansiere fastholdelse af eksisterende arbejdspladser og etablering af nye arbejdspladser? Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg mener, at det er et fornuftigt fremskridt, men jeg vil heller ikke lægge skjul på, at jeg ikke mener, det er noget særlig stort skridt, der tages i denne for-

bindelse, men det må være vigtigt, at vi har begge arbejdsmarkedets parter med ved udformningen af denne ordning.

Jeg er parat til at diskutere de spørgsmål, hr. Ole Henriksen rejste, nærmere under udvalgsarbejdet. Jeg tror navnlig, at vi kan gøre noget ved en forbedret orientering af vore pensionister, ikke bare om ATP, men også om alle de øvrige problemer, som rejser sig ved pensionsalderens indtræden.

Jeg kan til hr. Jørgen Jensen sige, at der ikke med dette forslag er lagt op til nogen indskrænkning eller forringelse af dyrtidsreguleringen. Der er alene lagt op til, at disse midler kan blive brugt mere aktivt til at sikre arbejdspladser her i landet.

Jeg noterede mig hr. Bolvigs positive holdning og vil kun til hr. Bolvig sige, at hvis man siger ja til dette lovforslag, siger man ikke ja til andet end det, der er foreslået i regeringens oplæg.

Så forstod jeg, at hr. Ib Christensen ville advare regeringen mod at gennemføre noget sammen med VS, kommunisterne og andre. Jeg har forstået hr. Ib Christensens hidtidige politiske virke sådan, at netop disse partier var hans foretrukne samarbejdspartnere på det politiske felt, og hvis vi på et enkelt område med fornuften i behold kan få gennemført noget, der gavner dansk erhvervsliv, vil vi selvfølgelig tælle samtlige mandater med i folketingssalen.

Hr. Kurt Hansen har jeg den bemærkning til, at spørgsmålet om en mere aktiv anbringelse af midler for os at se er noget meget, meget vigtigt i forbindelse med forslaget. Hr. Kurt Hansen siger, vi er imod, at lønmodtagernes penge skal bruges til erhvervsformål. Ja men hvad opnår hr. Kurt Hansen ved at stemme nej til regeringens forslag? Opnår hr. Kurt Hansen, at de ikke bliver brugt til erhvervsmæssige formål? Nej, så vil midlerne bare blive investeret på andre måder. De vil blive til fordel for de store firmaer i byggebranchen, de vil gå til opkøb af obligationer fra de forskellige obligationsudstedende erhvervsfonds osv. Men forskellen er, at der ikke er tale om nogen direkte anbringelse og selvfølgelig heller ikke nogen direkte indflydelse forbundet med denne aktive anbringelse. Så det, hr. Kurt Hansen skal vælge imellem, er ikke erhvervsanbringelse eller ikke-erhvervsanbringelse, men en mere aktiv erhvervsanbringelse og en passiv strøen penge-

[Arbejdsministeren]

ne ud til forskellige erhvervsmæssige formål, uden at der er nogen form for selektivitet inde i billedet.

Til sidst nogle bemærkninger til hr. Svend Andersen (Rosk. a.), der spurgte: hvad betyder denne ATP-ordning, som vi i virkeligheden gerne vil af med? Har den overhovedet nogen realitet? For lønmodtagerne er den ligegyldig, derfor kan vi lige så godt afvikle den med det samme, sagde hr. Svend Andersen (Rosk. a.) – jeg tror ikke, jeg refererer meget galt. Vil hr. Svend Andersen (Rosk. a.) stå og sige til de ældre lønmodtagere i Danmark, at 4.000 kr. om året udbetalt i en pension baseret på indbetalinger fra lønmodtageren selv og hans arbejdsgiver igennem et langt og hårdt liv på arbejdsmarkedet ingen realitet er? Jeg tror, hr. Svend Andersen (Rosk. a.) skulle prøve at studere de levevilkår, som ældre lønmodtagere, der bliver pensionister, har i dette samfund; så vil han næppe fortsat have den holdning, at 4.000 kr. er et ligegyldigt beløb for disse grupper.

Jeg har til hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s orientering fremhævet som argumenter imod fremskridtspartiets forslag følgende: for det første at det afvikler en ordning, der for os at se er en god og positiv ordning og betyder en betryggelse af almindelige lønarbejders forhold i alderdommen. Det er et positivt argument for socialdemokratiet; jeg ved godt, at det er et underlødigt argument i fremskridtspartiets øjne. For det andet betyder det, at man pumper $\frac{1}{2}$ mia kr. ud i den nuværende økonomiske situation. Så siger hr. Svend Andersen (Rosk. a.): $\frac{1}{2}$ mia kr., hvad betyder dog det? Ja, det er dog, hvis man skal sammenligne med et andet tal, vi i øjeblikket diskuterer, halvdelen af det, der er til rådighed som forbedring af pensionerne i forbindelse med udbetalingerne fra den sociale pensionsfond. Det er altså halvdelen af dette beløb, som nu bare skal strøs ud på en fuldstændig vilkårlig måde. Det må dog også i den sammenhæng være rimeligt at pege på, at det har nogle valutamæssigt negative konsekvenser, som man ikke skal kunne se væk fra.

At det derudover fører til en oppustning af den offentlige administration, fordyrelse og komplicering af den offentlige administration, siger jeg kun for fuldstændighedens skyld.

Jeg håber, at det, på trods af de kritiske indvendinger der har været mod dele af regeringens forslag, må være muligt at samle et bredt flertal her i folketinget både om den ligestilling mellem efterladte ægtefæller, mellem mænd og kvinder, som forslaget lægger op til, og i spørgsmålet, om vi her i samfundet vil vove pelsen, når det gælder om at redde danske virksomheder, når det gælder om at anbringe pengene risikovilligt, aktivt i erhvervslivet fremfor den passive form, som vi hidtil af forsikringsmæssige grunde har været tvunget til at vælge.

Lawaetz (FP):

Jeg vil gerne lige indlede med en bemærkning i anledning af hr. Melchior's ord om mit samarbejde med arbejdsministeren. Jeg har teknisk set det bedst tænkelige samarbejde med arbejdsministeren, og når jeg brugte et andet udtryk i min indledning, gik det på, at vi rent politisk ikke kan være enige om alting, og det kan vi naturligvis fortsat ikke.

Hvad angår ATP's bestyrelse, er det rigtigt, at den er ændret, som jeg sagde. Det kunne lyde som en mistillid til denne bestyrelse. Jeg pegede på dens sammensætning, og det, jeg mener med det, er, at vi ikke er ligeglade med, hvor pengene bliver anbragt; det kan komme til at spille en meget stor rolle. Jeg pegede også på, at blot 20 pct. kan dirigere ét aktieselskab. Der var en eller anden, der nævnede, om vi ville føre indkomstpølitik. Det må være en misforståelse, det er ikke os, der har ført denne indkomstpølitik, det er de andre partier.

Det samme gælder hr. Johan Philipsens bemærkninger om en hjælp til ØD; det er i hvert fald ikke fra vores side. Det, jeg peger på, er risikoen for, at en stor fond – det er jo blevet nævnt mange gange – vil blive brugt som tilløb til en ØD-fond og vil hugge de penge, der indbetales i overskydende dyrtidsportioner. Det er dér, vi ser en risiko, og det er dér, vi ser en risiko, hver gang man laver meget store fonds, som bliver styret, uden at menigmand har noget som helst med det at gøre.

Til hr. Palle Simonsen vil jeg lige sige – det ved hr. Palle Simonsen måske i forvejen, men det lød lidt anderledes – at ATP er opfundet i et forlig i 1964, hvis jeg husker rigtigt, og ikke har noget med overenskomster

[Lawaetz]

el. lign. at gøre. Engang, man skulle sy noget sammen, manglede der et eller andet, som arbejderne skulle have. På den måde blev ATP indført, og så har det altså levet videre.

Der er tre hovedpunkter i vores debat i dag. Det ene er ligestilling. Det lader til, at vi kan blive bredt enige om det.

Det andet punkt, der har fået nogen støtte, er vores forslag om, at det ikke skulle være nødvendigt med en begæring, men at man på det punkt ydede den form for service, som vi fandt helt rimelig, nemlig at mennesker ikke skulle have nødig at sætte sig ind i en masse love og huske at lave sådan en begæring på et eller andet tidspunkt.

Det tredje hovedspørgsmål er begrænsning af størrelsen af investeringer. Derom var der også delte meninger i salen. I den forbindelse vil jeg gerne sige til arbejdsministeren, at jeg ikke under nogen form er Arbejdsgiverforeningens forlængede arm, men vor politiske indstilling er, at man ikke må anvende over 15 pct., og vi kan ikke gå med til den af regeringen foreslåede forhøjelse til 20 pct.

Johan Philipsen (V):

Jeg vil gerne forsøge med nogle sætninger at bringe den tilsyneladende uenighed mellem ministeren og undertegnede om kapitalanbringelse i henholdsvis obligationer og aktier ned på de vilkår, der hersker i øjeblikket i Danmark. Jeg er da selvfølgelig tilhænger af, at vi får så mange midler til rådighed som risikovillig kapital i aktieselskaber som muligt. Jeg er heller ikke blind for, at når ATP køber aktier, er de ude over problemet dobbeltbeskatning, og at det i og for sig stiller dem gunstigere end private, der vil investere. Men det finanslovsforslag, vi begge kommer til at stemme for, indeholder et finansieringsbehov på rundt regnet 20 mia kr. Jeg går ud fra, at realkreditinstitutionerne sammenlagt har et behov for at sælge obligationer i det kommende år på 32-34 mia kr. Disse obligationer skal vi have købere til til en fornuftig kurs, hvis ikke alt skal gå i stå i Danmark. Derfor har vi altså et behov for de offentlige fonde som købere: ATP, Den sociale Pensionsfond, forsikringselskaber, postgiro m. m. Når jeg skal prioritere ud fra dagens vilkår, bliver jeg nødt til at prioritere obligationsmarkedet, altså den lange rente, højere end eventuelt køb af aktier, og jeg vil

aldrig drømme om, at en offentligt ejet virksomhed som ATP skal – for nu at bruge det udtryk – vove pelsen; det tror jeg ikke er rimeligt.

Så har jeg et par ord til hr. Svend Andersen (Rosk. a.), der talte meget venligt, og som jeg skal forsøge at imødekomme. Han siger, at vi har mangler lødighed i venstre. Svaret til hr. Svend Andersen (Rosk. a.) er, at fremskridtspartiet har mangel på realitetsans, så det batter. Jeg har vurderet dette problem ud fra de kendsgerninger, vi nu har, nemlig behovet for at have købere til obligationerne. Når man vil overføre det problem på de mindre erhvervsdrivende, må det siges, at mindre erhvervsdrivendes største problem i hvert fald er at få en fornuftig rentefod i dette land. Det problem overskygger langt det problem, der består i, at de én gang årlig skal sende nogle penge til ATP-fonden. Det er i den grad at stille forholdene i et forkert forhold til hinanden.

Palle Simonsen (KF):

Nu har arbejdsministeren jo en tilbøjelighed til at blive vældig engageret, når han står her på folketingets talerstol. Han går oven i købet så langt, at han ligesom søger at stille det sådan op, når det drejer sig om ATPs investeringer, som at det er et spørgsmål om, hvem der vil vove pelsen med hensyn til at fremskaffe risikovillig kapital, og hvem der ikke vil det. Det er jo slet ikke det, der er spørgsmålet her. Vi vil meget gerne være med til at vove pelsen med hensyn til at fremskaffe kapital, men det kan man gøre på mange måder. Det bør man ikke, det behøver man ikke, og det skal man ikke gøre gennem denne centrale fond. Det har hele tiden været grundideen i denne centrale fond, som det har været det i andre centrale fonde, der er vedtaget i folketinget, at den først og fremmest skulle bruges til passive investeringer. Det har været begrundelsen for at få disse forslag igennem. Det gjaldt også Den sociale Pensionsfond; dér var det oven i købet 100 pct. anvendelse til passive formål. Hvis man gør det modsatte, det, som ministeren nu er på vej til, når man frem til at beherske de private virksomheder.

Som det er blevet fremhævet fra anden side, vil 20 pct. investering i en virksomheds aktiekapital jo i mange tilfælde kunne med-

[Palle Simonsen]

føre, at man faktisk kommer til at bestemme over denne virksomhed, og det er det, vi ikke vil være med til. Vi vil gerne være med til at fremskaffe risikovillig kapital, og hvis regeringen f. eks. ville samarbejde omkring en forbedring af klimaet, for at den enkelte kunne investere i aktier, er vi meget parat, det kan jeg godt sige til arbejdsministeren. Men det kan vi finde andre metoder til, der er væsentlig mere velegnede end den, ministeren her foreslår.

Melchior (CD):

Det politiske sprog er naturligvis også et fagsprog for sig selv og skal tit forstås rigtigt. Når vi herinde taler om tillid eller ikke tillid, betyder det ikke det samme, som når to mennesker taler om at have tillid til hinanden eller ej, men man skal nu passe på ikke at overdrive.

Hr. Svend Andersen (Rosk. a.) stod her og sagde, at socialdemokratiet stjæler 53 pct. af borgernes penge op af deres lommer. Jeg føler, at det hverken er menneskeligt eller politisk værdig sprogbrug. For det første har hverken den socialdemokratiske regering eller nogen anden regering nogen sinde stjålet. For det andet har de aldrig opkrævet skatter, som der ikke har været flertal for i dette folketing. For det tredje siger hr. Lawaetz, at fremskridtspartiet ikke angler efter stemmer, men jeg ved ikke, hvad det er andet end grov stemmeanglen gang på gang at fremstille det, som om den socialdemokratiske regering stjæler noget fra nogen. Man kan have forskelligt syn på, hvordan samfundet skal fungere, og hvordan det skal udvikles, men den slags udtryk må jeg på det allerkraftigste tage afstand fra.

Det er også en helt forkert sprogbrug at tale om et underskud på 33 mia kr. på statsregnskabet; så skal man i hvert fald regne afdrag på gæld og køb af obligationer med til underskud, og det kan det aldrig være efter nogen ordbog, der har plads på et rimeligt biblioteks reolhylde. Derfor kan jeg fuldstændig tilslutte mig hr. Johan Philipsens ord om, at fremskridtspartiet er totalt urealistisk ikke bare i sin tankegang, men oven i købet i sin sprogbrug.

Det samme gælder spørgsmålet om tvungen forsikring. Hr. Johan Philipsens henvisning til, at ATP er en forsikring, blev forhå-

net af hr. Svend Andersen (Rosk. a.), som sagde, der her var tale om en tvungen forsikring. Ja vel, men det er samfundet jo så fuldt af. Hvad er brandvæsenet andet end en tvungen forsikring? Sygehusvæsenet, sygesikringen, politi og militær? Det er en hel masse ting, som man dels håber landet aldrig får brug for, dels håber den enkelte person eller familie ikke får brug for, men som vi efter forsikringsprincippet betaler til i fællesskab, fordi nogle før eller senere får brug for det og vi vedkender os at stå sammen med hinanden i ting, der er nødvendige, og som altså enhver før eller senere kan komme ud for. Held den, der ikke kommer ud for det.

Der blev også sagt, at den, der dør, bliver snydt, og det var over for dette, hr. Johan Philipsen kom ind på forsikringstanken. Jeg tror, der er en salme, hvor der står »vi har tabt« – det er de efterlevende – »de kun vinde« – det er de afdøde. Om at dø er tab eller gevinst, ved jeg ikke, men i forhold til ATP synes jeg, det er noget sludder at bringe det ind.

Så vil jeg gerne i anledning af arbejdsministerens interesse for, hvad mon Arbejdsgiverforeningens direktører og tidligere og nuværende formand vil sige til forskellige af de bemærkninger, vi har gjort her, gøre opmærksom på, at jeg jo ikke har været til stede i bestyrelsen, da den er gået ind for disse ting. Der vedtages jo tit kompromiser, hvor nogle går med til noget, som de egentlig havde ønsket sig fri for, men som de for at opnå noget andet og for at opnå enighed har bøjet sig for. Jeg nærer ingen frygt for, hvad de eventuelt vil sige til de indvendinger, vi er kommet med, de er nemlig gode nok. Hvad der derimod ikke er godt nok er arbejdsministerens argumentation.

Hvis jeg køber en aktie på et eller andet beløb af arbejdsministeren, har vi så tilført markedet nogen ny kapital, har vi så sikret nogle arbejdspladser? Nej, vi har flyttet om på nogle penge. Og det er det, der sker, hvis ATP-fonden køber for x mia kr. aktier: så er der flyttet om på nogle penge, men der er ikke tilført arbejdsmarkedet nogen kapital, der er ikke sikret én eneste arbejdsplads, medmindre det drejer sig om aktieudvidelser eller nye aktieselskaber og, som arbejdsministeren malende sagde, risikovillig kapital. Vil det sige, at den forsikring, som vi alle sammen har stående i ATP, nu pludselig skal ud

[Melchior]

på de yderste risikolinjer? Det kan vel ikke være arbejdsministerens mening, når han selv siger, at 15 pct. grænsen i sin tid blev indført for netop at sikre, at der ikke blev risiko for disse penge. Man kan ikke danse på begge disse to bryllupper med den samme habit.

Så vil jeg gerne stille et spørgsmål til hr. Bolvig, som sagde, at 20 pct. kunne han gå med til, men så heller ikke mere, det var ikke for meget. Hvad er det for et regnestykke, hvad er det for en tankegang, der viser for os, at 15 pct. ikke er for stort et beløb, men mere end 20 pct. er et for stort beløb? Hr. Bolvigs indlæg udmærker sig næsten altid ved stor saglighed, og jeg er derfor sikker på, at han vil være i stand til at gøre rede for, hvad det er for tanker, der lå bag ved denne friskt fremsatte påstand.

Ib Christensen (DR):

Arbejdsministeren taler varmt om nødvendigheden af, at erhvervslivet får tilført risikovillig kapital, og det er jeg ganske enig med arbejdsministeren i. Men hvis det hensyn spiller så stor en rolle for regeringen, er det forbløffende, at den nøjes med at fremføre det i denne meget begrænsede sammenhæng, samtidig med at den fører en jord- og boligpolitik, der i allerhøjeste grad opmuntrer til passiv kapitalanbringelse i jord og fast ejendom i stedet for i arbejdspladser i virksomhederne. På det område står der jo læssevis af milliarder kroner på spil; det her er jo småtingsafdelingen. Men skulle det være en lille påmindelse om, at regeringen måske overvejer at ændre kurs på det andet område, ville det selvfølgelig være udmærket.

Når vi har advaret imod, at man forøger ATP-fondens muligheder for at få en større andel af aktiebesiddelsen i virksomhederne, skyldes det også en frygt for, at man kan tendere i retning af politisk bestemte kapitalplaceringer, fordi der kan ligge et tryk fra den offentlige mening på de politiske kræfter til at investere i netop den og den virksomhed; der kan være en fare dér.

Ministeren taler meget optimistisk om et muligt bredt flertal for regeringens forslag, og det gør han, desuagtet at der nu, efter at venstresocialisterne også har markeret sig, er et klart mindretal for regeringens forslag om at udvide denne aktieandel.

Endelig må jeg rette en misforståelse fra ministerens side. Jeg har ikke advaret regeringen mod at samarbejde med kommunisterne og venstresocialisterne på dette område. Tværtimod sagde jeg blot, at det var interessant, fordi det åbenbart vidnede om, at regeringen, som ministeren senere sagde, tæller alle mandater med. Her i dag er der måske opræk til, at regeringen også vil tælle alle mandater med, når det drejer sig om et helt andet spørgsmål, nemlig Christiania. Og for ikke så længe siden forhandlede vi morarenter, hvor regeringen også talte forskellige mandater med.

Skulle det være en åbning i retning af, at regeringen erkender nødvendigheden af og det rigtige i at arbejde med skiftende flertal, om end det er på meget afgrænsede felter, er det da en stor ting. Og det vil måske gøre det muligt for regeringen ligefrem at få væsentligere dele af sin politik igennem fremfor at søge de samme samarbejdspartnere om altting, med de blokeringer af den politiske beslutningskraft der deri ligger.

Det er endelig heller ikke rigtigt, at venstresocialister og kommunister er retsforbundets foretrukne samarbejdspartnere. Vi samarbejder med hvem som helst, også gerne med regeringen. Det afgørende er, hvor vi kan finde fællesnævner. Vi stemmer formentlig lige så meget sammen med fremskridtspartiet, som vi gør med venstrefløjspartierne, og vi stemmer måske mere sammen med regeringen, end vi gør med noget af de andre her nævnte partier, det afgørende er simpelt hen sagen. Hvis det afgørende også for regeringen er sagen og ikke, hvem der lægger mandater til, ville meget være nået både på dette og andre felter.

Bolvig (RV):

Til hr. Melchior: jeg er enig med ministeren i argumentationen for, at der tilgår erhvervslivet yderligere kapital af ATP-midlerne. Men der skal selvfølgelig være en grænse et eller andet sted, for jeg er enig med hr. Melchior i, at ATP-fonden ikke skal have for stærk indflydelse i de enkelte aktieselskaber. Man kan diskutere, hvor grænsen så skal ligge. Jeg advarede ministeren om, at han ikke skulle anvende en salamtaktik, fordi vi er nær ved grænsen. Derfor skal der i hvert tilfælde stærkere argumentationer for

[Bolvig]

at overbevise det radikale venstre om, at vi skal gå videre end de 20 pct.

Kurt Hansen (VS):

I forbindelse med afsnittet om ligestillingen nævnte jeg to problemer i mit første indlæg, nemlig dels at der ikke i regeringsforslaget var tale om en fælles alder for, hvornår man kunne oppebære henholdsvis enkepension og enkemandspension. Jeg citerede kort fra forslaget bemærkninger og bad om en kommentar fra ministeren om baggrunden for dette afsnit i bemærkningerne. Det vil jeg stadig væk gerne høre.

Jeg nævnte også en anden ting, nemlig om det ikke kunne tænkes, at ordningen blev udvidet til også at gælde folk, der lever papirløst sammen. Det vil jeg også gerne have ministerens kommentar til.

Jeg skal ikke gå meget ind på de bemærkninger, arbejdsministeren kom med til mig under sin replicerende runde; det var nærmest, som om han forsøgte at sige, at jeg havde valget mellem at blive hængt eller blive skudt. Jeg kan bare sige til arbejdsministeren, at i VS har vi stadig væk valget at vælge selv, og det behøver naturligvis ikke at være nogen af de ting, som arbejdsministeren stiller op.

Det var meget interessant at høre, hvad hr. Svend Andersen (Rosk. a.) sagde, for det var faktisk det stik modsatte af, hvad hr. Lawaetz sagde. Hr. Lawaetz sagde, som jeg refererede i første omgang, at hvis dyrtidsportionerne kom til udbetaling i forbindelse med den nye overenskomstafslutning i 1979, ville det betyde en lønforhøjelse på ca. 10 pct., som ville slå bunden væk under den indkomspolitik, som var ført. Jeg forstod hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s bemærkninger derhen, at i den del af fremskridtspartiet, på hvis vegne han talte, var man stadig væk interesseret i at få den lov ophævet, som lavede det dyrtidsnapperi, som hr. Svend Andersen (Rosk. a.) selv kaldte det for, og idet han endda bebudede, at man ville komme med forslag om det. Jeg har set igennem forskellige forslag, at fremskridtspartiet går ind for en form for indkomspolitik, men det er ikke den form for indkomspolitik, som hr. Lawaetz argumenterede for. Den, jeg har set forslag om fra fremskridtspartiets side, og hvortil jeg også mener at hr. Svend Andersen

(Rosk. a.) har stået som en af forslagsstillerne, er den, hvor man murer sig inde som ved pavevalg og sender røgskyer op, én fra hver af folketingets partier, én fra arbejdsmarkedets parter osv., altså de skal være helt enige, når de bliver sat ud på en øde ø eller ud på et skib i Atlanterhavet. Det er fuldstændig vildt at forestille sig, at hr. Svend Andersen (Rosk. a.) og jeg skulle kunne blive enige om, hvordan man skal føre indkomspolitik, når vi er direkte modstandere af indkomspolitik.

Jeg mener altså, der er nogle klare skillelinjer imellem den tale, som hr. Lawaetz holdt, og den tale, som hr. Svend Andersen (Rosk. a.) holdt. Vi fik en tale, der tenderede til at være yderst konservativ, fra hr. Lawaetz' side og en traditionel fremskridtstale fra hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s side. Når jeg nævnte det med den del af fremskridtsgruppen, som hr. Svend Andersen (Rosk. a.) repræsenterede, er det ikke, fordi der er givet udtryk for det, men bare fordi jeg sondrer sådan på baggrund af de udtalelser, der er kommet fra de to ordførere fra dette parti, der har ytret sig her i dag.

Svend Andersen (Rosk. a.) (FP):

Når man hørte arbejdsministerens andet indlæg, kunne man næsten fristes til at tro, at han slet ikke havde læst vores forslag, men jeg skal i hvert fald prøve på at bringe ham ud af de vildfarelser, han tilsyneladende var kommet i.

For det første spurgte arbejdsministeren mig, om ikke jeg mente, det ville være noget særdeles væsentligt for ældre lønmodtagere, at de eventuelt kunne opnå 4.000 kr. fra ATP, når de blev pensioneret. Jo, det er jeg enig i, men som man vil kunne læse af vores forslag, vil de kunne få betydelig mere end 4.000 kr. om året, hvis de tegner private forsikringer i stedet for at benytte sig af denne tvangsordning med ATP, netop fordi den ordning er urentabel og en særdeles stor underskudsforretning set med lønmodtagerøjne, når man nu engang kan få mere for sine penge ved at tegne private forsikringer. Altså vil man betrygge de ældre lønmodtageres tilværelse, skal man ikke fortsætte med det nuværende ATP-system, så skal man give dem nogle flere penge i hånden, sådan at de kan tegne sig nogle private forsikringer. Det

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

er derfor, at vores forslag giver en bedre betryggelse i alderdommen end arbejdsministerens forslag.

Så sagde arbejdsministeren, at vort forslag ville have nogle negative valutakonsekvenser. Nu er arbejdsministeren jo ikke finansminister eller økonomiminister, men han er trods alt, så vidt jeg ved, cand. polit., så han må vel også nok kunne forstå, at virkningen af vores forslag er følgende. Der sker altså ikke længere denne indbetaling i ATP-fonden, og det betyder, at ATP-fonden til gengæld pumper disse penge mindre ud i samfundet igen. Så det, at pengene ryger ind i ATP-fonden, betyder ikke, at disse penge forsvinder i efterspørgselssystemet her i samfundet, tværtimod, pengene går ud igen i form af tilskud til de mennesker, der sælger de obligationer, som ATP-fonden køber. Det er altså den ene ting. Den negative valutavirkning er særdeles ringe isoleret set på dette punkt.

Hertil kommer, at der er en positiv valutavirkning, som kommer ved, at de erhvervsdrivende i højere grad stimuleres og får lyst til at udvide deres virksomheder, skabe nye eksportordrer etc., fordi det nu ikke længere er så administrativt krævende at ansætte nyt personale. Det er heller ikke så krævende f. eks. at have personale, der er ansat sæsonmæssigt, fordi man ikke skal ind i disse ATP-opkrævningssystemer. Med andre ord er den samlede betalingsbalancemæssige virkning af vort forslag ikke negativ, men positiv.

Så påstod arbejdsministeren, at forslaget også skulle indebære en fordyrelse af den offentlige administration. Det kan da vist ikke være rigtigt, at det forslag, som vi her taler om, nemlig at indbetalingerne til ATP-fonden skal ophøre, kan indebære nogen forhøjelse af den offentlige administration, tværtimod: også det offentlige bliver fritaget for at sidde og beregne ATP.

Hr. Johan Philipsen svarede på alle de argumenter, jeg kom med imod venstres indvendinger imod forslaget, på følgende måde. Hr. Johan Philipsen sagde, at man i venstre ikke har mangel på realitetssans, hvad jeg forstår hr. Johan Philipsen mener vi har i fremskridtspartiet, fordi, som hr. Johan Philipsen sagde, når nu de 500 mill. kr. ikke går ind i ATP-fonden, vil der blive købt nogle færre obligationer, og det vil betyde højere rente for de erhvervsdrivende, og var der

noget, de erhvervsdrivende ikke havde behov for, var det højere rente.

Lad os prøve på at se realitetssansen. Dette her drejer sig om 500 mill. kr. Realkreditinstitutterne udbyder for 35 mia kr. obligationer om året. Den socialdemokratiske regering hjulpet af venstre udbyder for 20 mia kr. obligationer i det kommende finansår. Disse to ting tilsammen indebærer altså et udbud på obligationsmarkedet på 55 mia kr. Det er måske ikke noget, der er med til at forhøje obligationsrenten, medens det, at man formindsker efterspørgslen med sølle 500 mill. kr. svarende til omkring 1 pct., altså er noget, der forhøjer obligationsrenten drastisk. Jeg må nok sige, at realitetssans kan man vist ikke kalde denne udtalelse som værende udtryk for.

Så fik vi det sædvanlige indlæg fra hr. Melchior, holdt i den sædvanlige dybt moraliserende tone: her har vi hr. Melchior, og hr. Melchior han benytter sig altid af et pænt sprog, opfører sig altid pænt, men der er selvfølgelig en lang række medlemmer her i tinget, der ikke taler så pænt, og som derfor bør skoses fra folketingets talerstol af hr. Melchior.

Det, han kritiserede mig for, var at bruge ordet »stjæle«. Nu må jeg forklare, hvorfor jeg brugte det. Jeg brugte ordet, fordi arbejdsministeren havde brugt det om fremskridtspartiets tidligere forslag om at overføre ATP-fonden til statskassen. For at sikre mig, at arbejdsministeren forstår den sprogbrug, jeg anvender, ville jeg prøve at bruge den samme sprogbrug som arbejdsministeren, og derfor brugte jeg altså ordet »stjæle«.

Jeg er helt enig i, at hvis det er vedtaget med et flertal i folketinget, er det nok et forkert ord at anvende, men det var også det, som vores forslag forudsatte, nemlig at et flertal i folketinget gik ind for det, og derfor var det lige så urimeligt af arbejdsministeren at anvende et sådant ord, når vores forslag altså er baseret på det samme.

Så kom hr. Melchior med den udtalelse, at han ikke kunne finde underskuddet på 33 mia kr. i nogen ordbog. Nu er det muligt, at regeringens finanslovsforslags underskudsbeløb ikke er sat i nogen ordbog, men man kan også læse det i regeringens finanslovsforslag. Nu kan man jo også læse andre bøger end ordbøger, man kan f. eks. læse finansloven, som er en udmærket bog at læse i, og dér vil

[Svend Andersen (Rosk. a.)]

man kunne se, at regeringen opererer med et kasseunderskud på 33 mia kr. Derfor er det vel ikke så urimeligt, at vi andre bruger regeringens tal – det er sandsynligt, at det bliver endnu større, men det er en anden side af sagen.

Så sagde hr. Melchior videre, at ATP-ordningen søreme var en meget vigtig ting. Det var noget med, at vi alle sammen forsikrer os, ligesom vi gør ved at betale for et brandvæsen, et forsvar og en masse ting. Nu er der det at sige til det, at disse ting finansierer vi jo trods alt over skattebilletten, medens det, som mit parti foreslår, er, at vi forhøjer den almindelige folkepension for alle mennesker og altså ikke sådan, som man nu gør, nemlig at tobakshandleren og købmanden skal have mindre i pension end lønmodtageren. Når alle skal have det samme, kan der blive råd til at give dem noget mere, og så finansierer vi det altså over skattebilletten. Det er det, som vi har foreslået, og det synes vi er en bedre måde at forsikre sig på, når det gælder fælles ting som forsvar osv., hvor vi i øvrigt er enige.

(Kort bemærkning).

Johan Philipsen (V):

Jeg ved ikke, hvor meget det nytter, men må jeg ikke sige til hr. Svend Andersen (Rosk. a.), at jeg er opdraget til og har levet med den opfattelse og agter fortsat at leve med den opfattelse, at en opsparing er en opsparing, stor eller lille, og at man er nødt til at begynde at fastholde den fra den lille ende, for ellers mister man målsætningen på den lange sigt. Jeg ved da udmærket godt, at der skal sælges obligationer for rigtignok med kursværdi et lavere tal end de pålydende 55 mia kr., men alt tæller med i den henseende. For at skære det ud i pap: hvis jeg skal følge hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s tankegang, skulle jeg aldrig have pløjet den første fure i en mark, så skulle jeg have sagt til mig selv: det kan ikke nytte noget at pløje den første fure, for det betyder så uendelig lidt. Men der er jo kun én vej, og det er at pløje den første fure og så den næste osv. Den tankegang, at nu er underskuddet så himmelhøjt, at man overhovedet ikke behøver at bære sig fornuftigt ad, deler jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Melchior (CD):

Hr. Melchior opfører sig aldeles ikke altid pænt, og hvad mere er: han hævder heller ikke, at han gør det. Han ved, at han af og til tager fejl og opfører sig ringe, og i så fald er han taknemlig for, når nogen gør ham opmærksom på, at det er sket, som forleden dag da jeg kom til at sige noget forkert om tjenestemandsstrejker, som jeg blev gjort opmærksom på og omgående gik op og undskyldte. Hr. Svend Andersen (Rosk. a.) har ligesom hr. Melchior brug for at blive gjort opmærksom på, når han ikke opfører sig pænt, og det har han jo også erkendt at han ikke gjorde i dag, idet han sagde, at ordet »stjæle« var forkert at bruge i den sammenhæng.

Men han opførte sig fortsat ikke pænt der-ved, at han påstod, at arbejdsministeren har sagt noget, som arbejdsministeren overhovedet ikke har sagt. Arbejdsministeren citerede i sin indledende tale i denne debat, at nogen havde sagt om ATP, at det var at stjæle, og jeg kan godt vædde hr. Svend Andersen (Rosk. a.)s eller mit eget private kasseunderskud på, at sådan vil det være at læse, når referatet foreligger. Nu skal jeg også bære over med hr. Svend Andersen (Rosk. a.) for dette, fordi vi kan jo alle sammen en gang imellem være lidt uopmærksomme, men selv hvis arbejdsministeren havde sagt noget forkert, kan det i hvert fald ikke berettige hr. Svend Andersen (Rosk. a.) til absolut at skulle gøre dette samme.

Jeg har ikke fået svar fra hr. Bolvig på, hvorfor 15 pct. og 20 pct. er rigtige tal, men 22 pct. eller 25 pct. ikke ville være det. Jeg forlanger det ikke i dag, vi kommer jo til at tale sammen om det i udvalget. Men den nydelige tale, hr. Bolvig holdt, gav altså ikke svar på det af mig stillede spørgsmål.

Jeg har heller ikke fået, men ville mægtig gerne af arbejdsministeren have, et svar på, om den omstændighed, at ATP køber for 1 mia kr. aktier, tilfører markedet risikovillig kapital og tjener til oprettelse eller opretholdelse af arbejdspladser i dette land. Jeg tror ikke, det forholder sig sådan. Jeg ser, arbejdsministeren nikker. Han tror det. Jeg vil her eller i udvalget fritte ham for en redegørelse om dette.

Askjær Jørgensen (FP):

[Askjær Jørgensen]

Man hører så meget om at stjæle osv., man hører også om, at man kan få 4.000 kr. om året i tillægspension. Jeg sendte forleden min søn, som snart bliver 18 år, ind i en bank for at stille dem følgende spørgsmål: hvis han hver måned sætter 36 kr. ind på en konto til højeste indlånsrente, hvor meget ville han så have, når han var 67 år? Svaret er, at han vil have over 600.000 kr. indestående på denne konto. Enhver i denne sal bør gå hen og spørge sit pengeinstitut: hvad giver det med renter og renters rente, hvis man hver måned indbetaler 36 kr., fra man har nået ATP-pligtig alder, til man når pensionsalderen? Så har man 600.000 kr. eller mere. Hvordan står det i forhold til det, man vil give i tillægspension?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om rettens pleje i Grønland.

(Lovforslag nr. L 166. Fremsat 19/1 78).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Mette Groes (S):

Det drejer sig simpelt hen om, at der i Grønland er blevet flere og flere mennesker, som har fået deres eget hus og dermed også mulighed for at tage lån i det, og så vil man gerne fra grønlændernes side have fremmet et forslag om, at der, hvis der bliver tale om, at lånevilkårene ikke overholdes, også skal være mulighed for tvangsauktioner, og det

vil vi ikke fra socialdemokratisk side modsætte os.

Dohrmann (FP):

Fremskridtspartiet må erkende, at der er behov for en revision af den grønlandske retsplejelov. Reviderer vi den ikke, vil resultatet nok blive, at banker og sparekasser vil blive noget mere tilbageholdende med hensyn til udlån. Resultatet deraf vil være, at enten er der noget, der går i stå, eller også må de offentlige kasser og dermed skatteyderne træde til og låne penge ud.

Ud fra de valgmuligheder vil vi absolut foretrække, at det er pengeinstitutterne, som beskæftiger sig med udlån, og at man lader skatteyderne i fred.

Vi er således venlige over for ministerens lovforslag, men jeg må dog gøre opmærksom på, at vi er modstandere af den lange række bemyndigelser, ministeren får ifølge lovforslaget.

En anden ting, der har undret mig, er forslaget om, at skyldneren i tilfælde af tvangssalg kan blive boende i ejendommen i op til 9 måneder. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvem der skal betale huslejen i den periode. Man kan jo godt forestille sig, at en ejer, som bliver tvunget til at lade sin ejendom gå til tvangssalg, økonomisk er temmelig langt ude i tovene, og derfor forekommer det mig meget urimeligt, at overtageren af ejendommen, altså den nye ejer, skal hæfte for den husleje. Det er muligt, at ministeren mener, at det offentlige skal betale, men jeg håber, at jeg får et svar på det, for det er meget uklart.

Nathalie Lind (V):

Vi accepterer og er interesserede i den udvikling, der er sket på Grønland, og vi er indforståede med, at der med udviklingen af et privat lånemarked også er brug for en ændring af den grønlandske retsplejelov.

Burgdorf (KF):

Jeg forstår, at dette lovforslag er en del af et kommende lovkompleks, og at det er nødvendigt, at det gennemføres. Det siger mig noget om, at tiderne også skrider fremad eller, om man vil, tilbage på Grønland, men det er nok rimeligt, at rettens pleje overgår fra politiet til andre instanser, hvor de hører